

Даун Синдром

Забезпечення і реалізація державних гарантій та пільг, які мають сім'ї де виховують дитину з інвалідністю або особам з інвалідністю

Лектор Татарінова Лариса Анатоліївна

- майстер соціальної роботи
- заступник директора — керівник Служби соціальної роботи у громаді Солом'янського районного в місті Києві центру соціальних служб
- майстер соціальної роботи

Держава врегулювала питання захисту та забезпечення сімей, які виховують дитину з інвалідністю або осіб з інвалідністю **Законом про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні.**

Будь ласка, читайте Закони та зміни в них тільки на перевірених ресурсах

<https://www.rada.gov.ua/>

2 стаття Закону про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні говорить, що **дискримінація за ознакою інвалідності заборонена**

Стаття 2. Особою з інвалідністю є особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист.

Дискримінація за ознакою інвалідності забороняється.

Термін "розумне пристосування" та "універсальний принцип" вживаються у значенні, наведеному в Конвенції про права осіб з інвалідністю, а термін "дискримінація за ознакою інвалідності" вживається у значенні, наведеному в Конвенції про права осіб з інвалідністю та Законі України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні".

Посилання на закон

Права на працю та навчання

Інвалідність НЕ забирає в людей з інвалідністю право працювати чи навчатись.

Дитина з підгрупою А може навчатися, може відвідувати садочок і школу.
Запам'ятайте, що наявність підгрупи не може забрати право в дитини на навчання.

Відповідно до **Закону про освіту 55 стаття**: форму, методи і місце навчання обирають батьки:

- інклюзивна форма навчання за вашою заявою та за наявності висновку
- інклюзивно-ресурсного центру інклюзивний клас чи інклюзивна група в садочку створюються в обов'язковому порядку

Інклюзивно-ресурсний центр — це ваш ресурс. Вони надають підтримку та розвиток тим навичкам, які дитині необхідні.

В Україні немає неробочої групи!

Право на працю є у всіх!

МСЕК може тільки зазначити види трудової діяльності, які вам можна робити.

Людина може бути визнана непрацездатною тільки за заявою самої людини.

Недієздатність людини визнається виключно через суд.

Права батьків

ПЕНСІЯ

Якщо в родині є дитина, що має інвалідність, яка встановлена до 6 років, то жінка має право піти на пенсію в 50 років за наявності страхового стажу 15 років.

Період догляду за дитиною з інвалідністю зараховується до страхового стажу

Чоловік може піти на пенсію в 55 років за наявності 20 років страхового стажу, але за умови, що мама з тих чи інших причин відмовляється від догляду за дитиною.

Це не позбавляє вас можливості працювати далі. Ви можете вийти на пенсію і працювати далі.

917 постанова передбачає: **якщо інвалідність не була встановлена до 6 років**, а признаки були, то батьки звертаються до ЛКК за цією довідкою і вони можуть йти на пенсію в 50 та 55 років.

Посилання на закон

Якщо дитина набуває інвалідності після 6 років, то відбувається судовий процес і в більшості випадків батьки досягають мети і йдуть на пенсію в 50 та 55 років.

Примітка: Інвалідність може бути встановлена і до 3 років.

ВІДПУСТКА

Якщо в дитини встановлена інвалідність (немає значення чи є в дитини підгрупа чи ні), то один із працюючих батьків має право на додаткову соціальну відпустку тривалістю 10 календарних днів без урахування святкових та вихідних днів.

Така відпустка надається не лише батькам в яких є дитина інвалід, а також сім'ям, де є двоє неповнолітніх дітей, або якщо жінка має статус одинокої матері.

Примітка: Якщо ви маєте дві підстави, то у вас має бути додатково 17 днів оплачуваної відпустки.

Якщо в сім'ї є особа (після 18 років) з інвалідністю 1 група підгрупа А, то ви маєте право на 10 днів додаткової відпустки. **Це питання врегульовано законом про відпустку.**

додаткова відпустка працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину - особу з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи ([стаття 19](#) цього Закону);

{*Διάταξη τ'υποέκ τούτέος 4 -απότέλε ταδωίί ποαδωί 4 ις ζιιιαίε, αίαηάιέιε ζαίαίί ις ζαέίίи № 120-VIII αία 15.01.2015 - ζιιια ίαάεδαε -είίίπωί ζ 01.01.2015}*

Посилання на закон

СКОРОЧЕНИЙ ГРАФІК РОБОТИ

Відповідно до кодексів законів про працю в батьків дитини, які виховують інваліда може бути скорочений робочий день або неповний робочий тиждень.

Скорочений робочий день надається в обов'язковому порядку за вашою письмовою заявою.

Отримання безкоштовних ліків

В Україні є дві програми за допомогою яких можна отримати безкоштовні ліки або ліки з невеликою доплатою.

За програмою **«Доступні ліки»** будь-яка людина, яка перебуває в Україні на законних підставах може отримати ліки безкоштовно або з невеликою доплатою.

Постанова 1303 за 1998 рік забезпечує дітей та осіб з інвалідністю 1 і 2 групи безкоштовними ліками.

Посилання на закон

Щоб отримати безкоштовні ліки вам варто звернутися до профільного лікаря (психіатр, ендокринолог) або до сімейного лікаря.

Вам повинні дати ліки, які є офіційно зареєстровані в Україні.

Посилання на закон

у кінці документу — перелік категорій захворювань, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби відпускаються безоплатно*

Примітка: Якщо вам кажуть, що безкоштовних ліків немає, напишіть заяву на головного лікаря.

Взяти ліки можна з електронним або паперовим рецептом.

Встановлення дитині підгрупи А

Це питання врегульовано 917 постановою (2012 рік) про положення про ЛКК для дітей.

Потреба сторонньої допомоги при здійсненні дитиною основних категорій життєдіяльності вимагає встановлення лікарями підгрупи А.

Класифікація основних категорій життєдіяльності і ступені вираження обмежень таких категорій

16. Основними категоріями життєдіяльності є здатність до:

самообслуговування;

самостійного пересування;

орієнтації;

спілкування;

контролювання своєї поведінки;

навчання;

трудової діяльності.

Посилання на закон

Маленька порада: перегляньте ІПР, це вам допоможе при встановленні підгрупи.

Соціальні виплати

Від 0 до 18 років дитина має статус «дитина з інвалідністю до 18 років» або «Дитина з інвалідністю до 18 років з підгрупою А» і має виплати соціальної допомоги.

Соціальна виплата складається з двох частин: соціальна виплата по інвалідності і по догляду. Без підгрупи А це 50% прожиткового мінімуму, з підгрупою А 200% прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

У 18 років інвалідність переоформляється і знову встановлюється група 1 (А і Б), 2 і 3, які теж передбачають виплати соціальної допомоги від держави.

Група А, суттєво збільшує суму виплат.

Зараз це близько 8 000 гривень. Без встановлення групи А — це 2 800 гривень.

Соціальні послуги, які можна отримати в Україні сім'ям, де є діти з інвалідністю та особам з інвалідністю

Соціальні послуги — це створення системи підтримки.

Це питання врегульовується **Законом про соціальні послуги (2020 рік)**. Він передбачає базові соціальні послуги, які мають бути у вашій громаді або у вашому місті, або у вашому районі в обов'язковому порядку та яким чином їх можна отримати.

Базовими є такі соціальні послуги:

- 1) догляд вдома, денний догляд;
 - 2) підтримане проживання;
 - 3) соціальна адаптація;
 - 4) соціальна інтеграція та реінтеграція;
 - 5) надання притулку;
 - 6) екстрене (кризове) втручання;
 - 7) консультування;
 - 8) соціальний супровід;
 - 9) представництво інтересів;
 - 10) посередництво;
- {Пункт 10 частини шостої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1875-IX від 16.11.2021}*
- 11) соціальна профілактика;
 - 12) натуральна допомога;
 - 13) фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, порушення зору;
 - 14) переклад жестовою мовою;
 - 15) догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних;
 - 16) супровід під час інклюзивного навчання;
 - 17) інформування;
 - 18) медіація.

Посилання на закон

Реабілітація

Питання реабілітації в Україні врегульовано **Законом про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні**.

Посилання на закон

Порушення функцій організму призводять до порушень функцій життєдіяльності і ці порушення мають компенсуватися за допомогою заходів і засобів.

Саме для цього і була розроблена і запроваджена **індивідуальна програма реабілітації (ІПР)** особи або дитини.

ІПР має розмежування: від 0 до 18 років — для дітей, і від 18 років — для дорослих людей.

Індивідуальну програму реабілітації для дітей виписує ЛКК.

Індивідуальну програму реабілітації для дорослих виписує МСЕК.

Почніть вивчати ІПР з таблички, де вказана 1, 2 чи 3 ступінь обмеження.

№	Види обмеження	Ступінь обмеження					
		до виконання ІПР			після виконання ІПР		
		I	II	III	I	II	III
13.1	до самобезпечування						
13.2	до пересування						
13.3	до орієнтації						
13.4	до спілкування						
13.5	до контролю за своєю поведінкою						
13.6	до трудової діяльності						
13.7	до навчання						
13.7.1	до професійного навчання						
13.7.2	до здобуття освіти						

Посилання на табличку

Перегляньте чи є в у вашої дитини показники для встановлення підгрупи А, якщо лікарі з якихось причин не встановили цю підгрупу.

Примітка: *Всі зміни, які ви хочете внести в ІПР ви можете внести ТІЛЬКИ через ЛКК і через МСЕК (не соцзахист та інші інстанції).*

Відповідно до **23 статті Закону про реабілітацію** все що стосується ІПР має надаватись та виконуватись в обов'язковому порядку тими суб'єктами, які там прописані.

Посилання на закон

Постанова 1686 (2007 рік) типова програма реабілітація. 6 нозологій.

!!! В індивідуальній програмі реабілітації не може бути менше послуг ніж в типовій програмі реабілітації.

Для батьків або законних представників дитини чи особи з інвалідністю ІПР має рекомендаційний характер. Ви можете виконувати або не виконувати її, але ви маєте розуміти, що без ІПР ви не зможете безкоштовно отримати засоби реабілітації, які держава вам гарантує.

309 постанова передбачає вами як батьками або офіційними представниками дітей з інвалідністю можливість обрання для реабілітації реабілітаційного центру, який вам підходить.

31 постанова КМУ за 2022 рік передбачає: реабілітація відбувається за кошти місцевого бюджету.

[Посилання на закон](#)

Чим наповнюється ІПР?

ВСЕ ЩО ВНЕСЕНО В ІПР Є ОБОВ'ЯЗКОВИМ ДО ВИКОНАННЯ

Дитина має порушення і до них має бути надана рекомендація лікарями відповідно до **623 наказу МОЗ**

[Посилання на наказ](#)

2 ПОСТАНОВИ:

Постанова 321 (2015 рік) — технічні засоби, які надаються через заклади соціального закладу.

Це стосується і осіб в яких не встановлена інвалідність (впо, поранені).

[Посилання на постанову](#)

список в кінці документу

Постанова 1301 (2009 рік) забезпечення технічними медичними засобами.
Це можна отримувати в закладах де ваша дитина стоїть на обліку і це має бути в ІПР.

[Посилання на постанову](#)

список в кінці документу

Підтримка

У разі виникнення питань звертайтеся до безоплатної правничої допомоги, де ви фахово отримаєте первинну (консультації, заяви, скарги) та вторинну допомогу (адвокатська допомога).

Мережа безоплатної правничої допомоги діє по всій Україні

 0 800 213 103

Маленька порада: *Все з'ясовуйте в письмовій формі. Пишіть заяви. Поки ви не напишите заяву — це буде виключно ваша проблема.*

Законодавство України є прогресивне, але воно не виконується через нашу необізнаність.

Створюймо кращі умови для нас та наших дітей навчаючись!

Курс створено за ініціативою ВБО
«ДаунСиндром» та за підтримки
Humanitarian Crisis Recovery Fund

